

Innst. S. nr. 274

(2001-2002)

Innstilling fra samferdselskomiteen om orientering om status for GSM-R

St.prp. nr. 66 (2001-2002), kap. 10

Til Stortinget

1. ORIENTERING OM STATUS FOR GSM-R

Sammendrag

Saken var sist omtalt i St.prp. nr. 1 (2001-2002). Statens jernbanetilsyn har i brev av 27. februar 2002 til Jernbaneverket gitt en tidsbegrenset dispensasjon fra kravforskriftens bestemmelser om kommunikasjon mellom trafikkledelsen og tog. Dispensasjonen er gitt fram til 1. januar 2004, og gjelder for strekninger som i dag ikke har utbygd analog togradio - SCANET. Dette gjelder i hovedsak Nordlandsbanen, Rørosbanen, Raumabanen og Meråkerbanen. Jernbaneverket har i brev av 25. mars 2002 til Samferdselsdepartementet fremmet et nytt forslag om forsert utbygging og alternativ finansiering av GSM-R.

Saken er meget kompleks og krever en rekke avklaringer bl.a. mh.t. sikkerhet, framtidige EU-standarder for interoperabilitet på jernbanen, økonomi og organisering. Kostnadsoverslaget for full utbygging av GSM-R langs det norske jernbanenettet er nå økt til ca. 1,4 mrd. kroner inkl. mva.

Regjeringen ønsker å se på mulighetene for å vurdere utbygging av GSM-R i sammenheng med utbygging av annen infrastruktur for elektronisk og trådløs kommunikasjon, herunder TETRA, UMTS og andre bredbåndsnett; slik at mulige samordningsgevinster ev. kan realiseres. Samferdselsdepartementet legger opp til å komme tilbake til saken ifm. statsbudsjettet for 2003. Dette betyr at utbyggingen kan bli forsinket i forhold til dispensasjonen som er gitt av Statens jernbanetilsyn.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bjørgulv Froyn, Martin Kolberg, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Tor-Arne Strøm, fra Fremskrittspartiet,

Thore A. Nistad og Kenneth Svendsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Heidi Sørensen og fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, tar saken om status for GSM-R i St.prp. nr. 66 (2001-2002) til orientering. Flertallet registrerer at Jernbanetilsynet har gitt en tidsbegrenset dispensasjon fra kravforskriftens bestemmelser om kommunikasjon mellom trafikkledelse og tog fram til 1. januar 2004. Flertallet ber om at Samferdselsdepartementet prioriterer dette arbeidet høyt, slik at det ikke blir nødvendig å søke om ytterligere dispensasjoner.

Flertallet ønsker at utbygging av GSM-R skal skje slik at det gis mest mulig synergieffekt for det samlede tilbudet innen telekommunikasjon i Norge. Flertallet forutsetter at Samferdselsdepartementet kommer tilbake til denne saken i statsbudsjettet for 2003.

Flertallet vil vise til at komiteen har til behandling en stortingsmelding om mobiltelefoni, St.meld. nr. 32 (2001-2002). Når komiteen til høsten tar opp igjen arbeidet med denne meldingen, kan det bli aktuelt å ta opp til drøfting forhold knyttet til GSM-R-utbyggingen.

Flertallet har notert seg samferdselsministerens egen understrekning - i høring med komiteen 17. juni 2002 - av at det er samferdselsministeren som har det konstitusjonelle ansvaret for sikkerheten på jernbanenettet i Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Anne Berit Andersen, Sverre J. Hoddevik, Hans R. Kjæstad og lederen Petter Løvik og fra Kristelig Folkeparti, Odd Holten og Jan Sahl, har merket seg at Statens jernbanetilsyn har gitt Jernbaneverket en tidsbegrenset dispensasjon i forhold til kommunikasjon mellom trafikkledelse og tog. Disse medlemmer registrerer at

dette hovedsakelig gjelder Nordlandsbanen, Rørosbanen, Raumabanen og Meråkerbanen og at dispensasjonen løper til 1. januar 2004.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen ønsker å vurdere utbyggingen av GSM-R i sammenheng med utbygging av annen infrastruktur for elektronisk og trådløs kommunikasjon som TETRA, UMTS og andre bredbåndnett, slik at mulige samordningsgevinster eventuelt kan realiseres. Disse medlemmer konstaterer at utbygging av GSM-R vil bidra til en varig løsning av kommunikasjon mellom trafikkledning og tog.

Disse medlemmer har merket seg forslaget om at utbyggingskostnadene ved etableringen av et GSM-R-nett skal deles på BaneTele AS og Jernbaneverket. Disse medlemmer har også merket seg departementets opplysning om en anslått synergieffekt på 300 mill. kroner ved en samordnet utbygging av TETRA og GSM-R. En samordning med utbygging av UMTS kan også gi betydelige gevinster.

Disse medlemmer vil sterkt understreke at utbyggingen av GSM-R nettet skal skje så raskt som mulig, samtidig som utbyggingen bør gjennomføres på en slik måte at synergieffektene kan oppnås, noe som

vil redusere de årlige belastningene på Jernbaneverkets budsjetter. Det forutsettes at sikkerheten ivaretas i henhold til Jernbanetilsynets pålegg. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen setter mye inn på å begrense behovet for dispensasjon utover 1. januar 2004.

Disse medlemmer vil vise til at komiteen har til behandling en stortingsmelding om mobiltelefoni, St. meld. nr. 32 (2001-2002). Når komiteen til høsten tar opp igjen arbeidet med denne meldingen, kan det bli aktuelt å ta opp til drøfting forhold knyttet til GSM-R-utbyggingen.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til kap. 10 i proposisjonen, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

St.prp. nr. 66 (2001-2002) - Orientering om status for GSM-R - vedlegges protokollen.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 17. juni 2002

Petter Løvik
leder

Sverre J. Hoddevik
ordfører

Geir-Ketil Hansen
sekretær